

معرفی تکواژ در زبان پارسی و نکاتی چند در شناسایی آن

علی محمد آرزوزاده^۱

کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور اهواز

Arezoo.am76@gmail.com

چکیده

در این مقاله نویسنده بر آن است؛ تکواژ، انواع آن و چگونگی شناخت تکواژها در ساختار واژگان فارسی و نیز استثناهایی را که کمتر بدان ها توجه شده است؛ معرفی نماید. در ابتدا راه های شناسایی تکواژها معرفی، سپس تکواژها به دو گروه آزاد و وابسته و هر کدام از این دو گروه، خود به گروه های دیگری تقسیم می گردند. همچنین نکاتی در باب شمارش تکواژها و مباحث مرتبط با آن ها بیان می گردد.

کلید واژه: تکواژ، تکواژ آزاد و وابسته، تکواژ قاموسی و دستوری، پی بست، پسوند و پیشوند

۱- **مقدمه:** از آنجا که تکواژ به عنوان کوچک ترین عنصر معنایی زبان، یکی از مباحث محل اختلاف دستور زبان نویسان و زبان شناسان و در مجموعه سوالات کنکور نیز نکاتی مهم و ارزشمند دارد؛ تاکنون مقالات فراوانی را به خود اختصاص داده، با این وجود هنوز پرسش های بی شماری در ذهن خوانندگان باقی مانده است که تحقیقات گسترده تری را می طلبد. لذا نویسنده در این مقاله با زبانی ساده تر به تفهیم مطالب این مبحث می پردازد؛ باشد که برای دانش آموزان، دانشجویان و محققان جوان مفید واقع گردد.

۲- **تکواژ چیست؟** کوچک ترین واحد معنایی یا دستوری زبان، که از یک یا چند واج پدید آمده است. تکواژ، دومین واحد زبان پس از واج است که از یک یا چند واج ساخته می شود. در تعریفی دیگر: کوچک ترین واحد معنا دار یا معنا ساز زبان را تکواژ می گویند.

در تجزیه جمله « دانش آموزان کتاب را از آن کتابفروشی خریدند. » هریک از واحدهای مشخص شده، یک تکواژ است.